

การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี

ยุพาภรณ์ ตรีไพรวงศ์ ปร.ด.*
รัตติกร เมืองนาง ปร.ด.*
ฐิติวรรณ โยธาทัย ปร.ด.*
วิระกาญจน์ สุเมธานุรักษ์กุล พย.ม.*
พนาวรรณ พาณิชย์ พย.ม.*
ธิดารัตน์ ห้วยทราย พย.ม.*
เนตรนภา กาบมณี ค.ด.**

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงบรรยายมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความคิดเห็นต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 7 คน อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 58 คน นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 รุ่น 27 จำนวน 116 คน สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2564 ดำเนินการรวบรวมข้อมูลในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2564 พยาบาลพี่เลี้ยงในแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ จำนวน 10 คน และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี และคำถามการสนทนากลุ่ม ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน และหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบราก ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษา มีความคิดเห็นเฉลี่ยโดยรวม ด้านบริบทของหลักสูตรอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51, 4.27$ และ $4.14, S.D. = 0.48, 0.48$ และ 0.52 ตามลำดับ) ด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33, 4.21$ และ $4.12, S.D. = 0.48, 0.53$ และ 0.57 ตามลำดับ) ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58, 4.15$ และ $4.13, S.D. = 0.48, 0.61$ และ 0.62 ตามลำดับ) และด้านผลลัพธ์ของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45, 4.17$ และ $4.15, S.D. = 0.56, 0.59$ และ 0.61 ตามลำดับ)

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตต่อไป และควรมีติดตามผลลัพธ์ของหลักสูตรโดยการติดตามประเมินคุณภาพบัณฑิตในระยะยาวภายหลังการสำเร็จการศึกษาเพื่อติดตามสมรรถนะบัณฑิต

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตร หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี

* พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี

** พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี (ผู้รับผิดชอบบทความ)

**The Evaluation of the Bachelor of Nursing Science Curriculum
(Revised Edition 2017) Boromarajonani College of Nursing, Udonthani**

Yupaporn Tirapaiwong Ph.D.*

Rattikorn Muangnang Ph.D.*

Thitiwan Yothathai Ph.D.*

Wirakan Sumathanurukhakul M.N.S.*

Phanawan Panich M.N.S.*

Thidarat Huangsaury M.N.S.*

Natenapa Kabmanee Ph.D.**

Abstract

This descriptive research aimed to evaluate the opinions toward the bachelor of nursing science curriculum (revised edition 2017), Boromarajonani college of nursing, Udon Thani. The samples comprised of 7 instructors in charge of the curriculum, 58 full-time nurse lecturers, 116 fourth-year nursing students, class of 27, graduated in the academic year 2021 whose data collected in December, 2021, 10 preceptor nurses in training sites and 10 nurse employers. The research instruments consisted of the questionnaires for the opinions toward the bachelor of nursing science curriculum (revised edition 2017), Boromarajonani college of nursing, Udon Thani and for the focus group discussion. The content validity was evaluated by 3 experts. The reliability evaluated by the Cronbach's alpha coefficient was 0.85. Data were analyzed by using the mean, standard deviation and content analysis approach.

The research findings were as follows: the overall average opinion scores of the instructors in charge of the curriculum, nurse lecturers and fourth-year nursing students in the curriculum context dimension were at the high and highest levels ($\bar{X} = 4.51, 4.27$ and 4.14 , S.D. = $0.48, 0.48$ and 0.52 , respectively), input factor dimension were at the high level ($\bar{X} = 4.33, 4.21$ and 4.12 , S.D. = $0.48, 0.53$ and 0.57 , respectively), process factor dimension were at the high and highest levels ($\bar{X} = 4.58, 4.15$ and 4.13 , S.D. = $0.48, 0.61$ and 0.62 , respectively), output dimension were at the high level ($\bar{X} = 4.45, 4.17$ and 4.15 , S.D. = $0.56, 0.59$ and 0.61 , respectively).

These results could be used as the baseline information to further develop the bachelor of nursing science curriculum. And the outcome of the curriculum should be followed-up by evaluating the graduate's quality in the long term in order to monitor the graduate's competency.

Keywords: Curriculum evaluation, Bachelor of nursing science curriculum, Boromarajonani college of nursing

* Registered Nurse (Senior Professional Level), Boromarajonani College of Nursing, Udon Thani

** Registered Nurse (Senior Professional Level), Boromarajonani College of Nursing, Udon Thani, (responsible person of the article)

บทนำ

หลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุมคุณภาพมาตรฐานการศึกษา เป็นเอกสารที่ระบุสาระสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย กำหนดความมุ่งหมาย ขอบข่ายของเนื้อหา แนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นแนวทางวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หลักสูตรจึงเป็นเครื่องชี้นำในการจัดการเรียนรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียน¹ หลักสูตรที่มีคุณภาพ คือ หลักสูตรที่มีความชัดเจน เหมาะสม และมีความสอดคล้องกับบริบทที่นำหลักสูตรไปใช้ ดังนั้นหลักสูตรที่ดีต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้มีสาระทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี ซึ่งการประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้หลักสูตรมีการพัฒนาได้อย่างมีคุณภาพ² ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินแบบ“ชิปโมเดล”(CIPP Model) ตามแนวคิดของ Stufflebeam ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ มีลักษณะเด่นคือ เป็นการประเมินที่ละด้านตามลำดับจากการประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการและการประเมินผลผลิต ซึ่งผลการประเมินแต่ละด้านจะนำไปสู่การตัดสินใจดำเนินการในขั้นตอนต่อไป³

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี เป็นสถาบันอุดมศึกษาสังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก ที่มุ่งเน้นการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาล เพื่อตอบสนองการให้บริการทางด้านสุขภาพแก่ชุมชนและประเทศชาติ มีพันธกิจที่สำคัญในการผลิตบัณฑิตพยาบาลสู่ระบบสุขภาพชุมชน โดยมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเป็นคนดี มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ควบคู่กับการมีคุณธรรมจริยธรรม มีอัตลักษณ์บริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนสังคม ภายใต้อุปสรรคการผลิตบัณฑิตบนฐานของความร่วมมือระหว่างระบบการศึกษา ระบบสุขภาพ และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างผู้ผลิต ผู้ใช้บัณฑิต วิชาชีพ และ

ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง⁴ ดังนั้น การประเมินหลักสูตรจึงเป็นกระบวนการแสวงหาข้อมูลและการจัดเตรียมสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและแสวงหาทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร⁵

การประเมินหลักสูตรเป็นการพัฒนาให้หลักสูตรมีคุณภาพ โดยใช้ผลจากการวัดในแต่ละองค์ประกอบที่ประเมินเพื่อนำมาพิจารณาและสรุปถึงคุณภาพหลักสูตรที่นำไปใช้ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่ และมีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข¹ การประเมินหลักสูตรจึงเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตร บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของหลักสูตร รวมทั้งเป็นการตรวจสอบคุณภาพของผลผลิตของหลักสูตรนั้นๆ ว่าบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้นหรือไม่ เพื่อนำมาพิจารณาตัดสินใจ ปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ สามารถผลิตบัณฑิตให้ตอบสนองต่อความต้องการของวิชาชีพและสังคม² ทั้งนี้ วิทยาลัยพยาบาลได้ใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 โดยจะสิ้นสุดการใช้หลักสูตรในปีการศึกษา 2564 เพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรว่าบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ รวมทั้งเป็นการประเมินผลผลิตของหลักสูตร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี จึงได้ทำการประเมินหลักสูตรเพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ สามารถผลิตบัณฑิตให้ตอบสนองต่อความต้องการของวิชาชีพและสังคม และสอดคล้องกับระบบสุขภาพของประเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

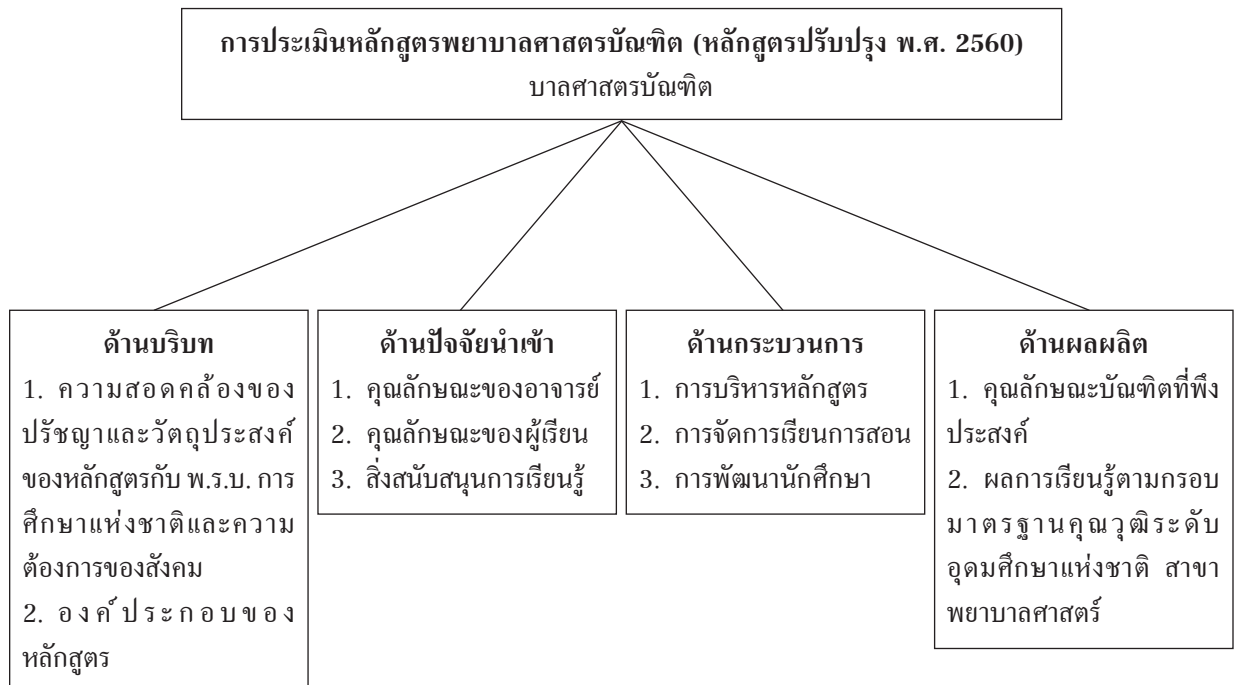
เพื่อประเมินความคิดเห็นต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี) ประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ตามแนวคิดของ Stufflebeam³

ประกอบด้วยการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริบท (context) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (input) 3) ด้านกระบวนการ (process) และ 4) ด้านผลผลิต (product) ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เป็นการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง 2560) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามและประเด็นการสนทนากลุ่ม ระยะเวลาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม พ.ศ. 2565 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ที่เลี้ยงผู้ใช้บัณฑิต และนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 4 ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2564

ข้อพิจารณาทางด้านจริยธรรม

การวิจัยได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินการวิจัยโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี เลขที่รับรอง IRB BCNU 300/18/2564 วันที่รับรอง 20 กันยายน พ.ศ. 2564

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วย อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 7 คน อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน

58 คน นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 รุ่นที่ 27 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 116 คน พยาบาลพี่เลี้ยงในแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ และผู้ใช้บัณฑิต ในโรงพยาบาลศูนย์โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในจังหวัดอุตรธานี หนองคาย และหนองบัวลำภู

กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 7 คน อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 58 คน นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 รุ่นที่ 27 จำนวน 116 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด

กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย พยาบาลพี่เลี้ยงและผู้ใช้บัณฑิตจากโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการแบ่งชั้น (stratified random sampling) เนื่องจากการรวบรวมข้อมูลเป็นการสนทนากลุ่มและจำกัดจำนวนของผู้เข้าร่วมประชุมจากสถานการณ์โควิด-19 ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม จำนวน 20 คน ประกอบด้วย พยาบาลพี่เลี้ยงจากโรงพยาบาลศูนย์

โรงพยาบาลทั่วไป จำนวน 5 คน พยาบาลพี่เลี้ยงจาก
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 5 คน ผู้ใช้
บัณฑิตจากโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป จำนวน
5 คน และผู้ใช้บัณฑิตจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ตำบล จำนวน 5 คน รวม 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของ
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร
พยาบาลพี่เลี้ยง และผู้ใช้บัณฑิต ประกอบด้วย เพศ อายุ
ระดับการศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตร
พยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง 2560) จำนวน
2 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตร
พยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง 2560) สำหรับ
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร
ประกอบด้วยข้อคำถามด้านบริบทของหลักสูตร จำนวน
6 ข้อ ด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 37 ข้อ ด้านกระบวนการ
จำนวน 15 ข้อ ด้านผลลัพธ์ของหลักสูตร จำนวน 7 ข้อ
รวมทั้งสิ้นจำนวน 65 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตร
พยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง 2560) สำหรับ
นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ประกอบด้วย ข้อ
คำถามด้านบริบทของหลักสูตร จำนวน 6 ข้อ ด้านปัจจัย
นำเข้า จำนวน 37 ข้อ ด้านกระบวนการ จำนวน 15 ข้อ
ด้านผลลัพธ์ของหลักสูตร จำนวน 7 ข้อ รวมทั้งสิ้นจำนวน
65 ข้อ

โดยในแต่ละด้านมีตัวเลือกแบบมาตราประมาณค่า
ระดับความคิดเห็น 5 ระดับคะแนน คิดเป็นค่าคะแนน
ดังนี้ 1 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด 2 คะแนน
หมายถึง เห็นด้วยน้อย 3 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยปาน
กลาง 4 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยมาก และ 5 คะแนน
หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

การแปลผลคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็น ตาม
เกณฑ์⁶ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.49 คะแนน หมายถึง
เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.50–2.49 คะแนน หมายถึง
เห็นด้วยระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.50–3.49 คะแนน หมายถึง
เห็นด้วยระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.50–4.49 คะแนน หมายถึง
เห็นด้วยระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.50–5.00 คะแนน หมายถึง
เห็นด้วยระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามในการสนทนากลุ่มเพื่อใช้ใน
การสนทนากลุ่มกับพยาบาลพี่เลี้ยงในแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ
จำนวน 8 ข้อ เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพในแต่ละองค์
ประกอบของหลักสูตรจากความคิดเห็นของพยาบาลพี่
เลี้ยงและผู้ใช้บัณฑิต

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือในการวิจัย
ประกอบด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อคำถามใน
การสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาพยาบาล
จำนวน 3 ท่าน และคำนวณค่า IOC (index of item
objective congruence) โดยข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่
0.5–1.00 คัดเลือกไว้ ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า
0.50 นำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ⁷
จากนั้น นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษา
พยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี
ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อ
มั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบราค ได้ค่า
ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
จากผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลของผู้ให้ข้อมูล

2. ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยในกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ผู้รับ
ผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษา
พยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 นัดหมายทำการชี้แจง
แบบสอบถามและให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามทาง
ออนไลน์

3. ผู้วิจัยทำการสนทนากลุ่มกับพยาบาลพี่เลี้ยงในแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ จำนวน 10 คน และผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 10 คน โดยใช้ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม ณ ห้องประชุมวิทยาลัยพยาบาลฯ

4. ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถามและข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation; S.D.) ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ด้านบริบทของหลักสูตร ผลการประเมินพบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบทของหลักสูตร มี

ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรให้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านความสอดคล้องของปรัชญาและวัตถุประสงค์ หัวข้อความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.55) และให้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในด้านองค์ประกอบของหลักสูตร หัวข้อความเหมาะสมของหน่วยกิต ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.55) อาจารย์ประจำหลักสูตรให้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านองค์ประกอบของหลักสูตร หัวข้อมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.32) และให้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในด้านความสอดคล้องของปรัชญาและวัตถุประสงค์ หัวข้อสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.61) นักศึกษาให้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านองค์ประกอบของหลักสูตร หัวข้อมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.42) และให้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในหัวข้อความทันสมัยของเนื้อหา ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.51) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อบริบทของหลักสูตร

หัวข้อการประเมิน	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร			อาจารย์ประจำหลักสูตร			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ความสอดคล้องของปรัชญาและวัตถุประสงค์									
1.1 ความสอดคล้องกับพ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	4.54	0.47	มากที่สุด	4.14	0.61	มาก	4.13	0.56	มาก
1.2 ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม	4.60	0.55	มากที่สุด	4.29	0.41	มาก	4.19	0.55	มาก
2. องค์ประกอบของหลักสูตร									
2.1 ความทันสมัยของเนื้อหา	4.53	0.45	มากที่สุด	4.36	0.41	มาก	4.10	0.51	มาก
2.2 ความเหมาะสมของหน่วยกิต	4.40	0.55	มาก	4.18	0.45	มาก	4.13	0.65	มาก
2.3 มีประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพ	4.50	0.45	มากที่สุด	4.23	0.65	มาก	4.11	0.45	มาก
2.4 มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม	4.48	0.42	มาก	4.45	0.32	มาก	4.17	0.42	มาก
โดยรวม	4.51	0.48	มากที่สุด	4.27	0.48	มาก	4.14	0.52	มาก

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา จากการสนทนากลุ่มกับพยาบาลพี่เลี้ยงในแหล่งฝึกและผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อบริบทของหลักสูตรว่า มีความสอดคล้องกับพ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม สิ่งที่ต้องปรับปรุงเพิ่มเติมในด้านบริบทของหลักสูตรคือความทันสมัยของเนื้อหา โดยเน้นให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันและโรคอุบัติใหม่ เช่น การพยาบาลหรือการดูแลสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับโควิด-19 การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัย เป็นต้น

2. ด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร ผลการประเมินพบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยอาจารย์

ผู้รับผิดชอบหลักสูตรให้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านคุณลักษณะของอาจารย์พยาบาล ด้านความเป็นครู ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.45) และให้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในด้านคุณลักษณะของผู้เรียน หัวข้อความพร้อมของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.40) อาจารย์ประจำหลักสูตรให้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านคุณลักษณะของอาจารย์พยาบาลด้านความเชี่ยวชาญ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.42) และให้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ด้านความสามารถในการบริหารจัดการคุณภาพ ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.42) นักศึกษาให้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านคุณลักษณะของอาจารย์พยาบาล ด้านความเชี่ยวชาญ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.57) และให้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ หัวข้อ คุณภาพ ความทันสมัย ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.61) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร

หัวข้อการประเมิน	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร			อาจารย์ประจำหลักสูตร			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. คุณลักษณะของอาจารย์พยาบาล									
1.1 ด้านความเป็นครู	4.80	0.45	มากที่สุด	4.55	0.58	มากที่สุด	4.28	0.62	มาก
1.2 ด้านความเชี่ยวชาญ	4.67	0.51	มากที่สุด	4.68	0.42	มากที่สุด	4.37	0.57	มาก
2. คุณลักษณะของอาจารย์พี่เลี้ยง									
2.1 ด้านความเป็นครู	4.60	0.55	มากที่สุด	4.59	0.42	มากที่สุด	4.23	0.48	มาก
2.2 ด้านความเชี่ยวชาญ	4.40	0.43	มาก	4.50	0.51	มากที่สุด	4.23	0.52	มาก
3. คุณลักษณะของอาจารย์พิเศษ									
3.1 ด้านความเป็นครู	4.40	0.53	มาก	4.50	0.32	มากที่สุด	4.21	0.42	มาก
3.2 ด้านความเชี่ยวชาญ	4.38	0.63	มาก	4.50	0.54	มากที่สุด	4.23	0.38	มาก
4. คุณลักษณะของผู้เรียน									
4.1 ด้านความพร้อมของผู้เรียน	3.80	0.40	มาก	4.00	0.54	มาก	4.03	0.69	มาก
4.2 ด้านเจตคติต่อวิชาชีพ	4.80	0.35	มากที่สุด	3.95	0.62	มาก	4.13	0.63	มาก
4.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.20	0.45	มาก	4.00	0.69	มาก	4.17	0.61	มาก
4.4 ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ	4.20	0.51	มาก	3.68	0.42	มาก	4.15	0.60	มาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร			อาจารย์ ประจำหลักสูตร			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
5. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้									
5.1 ความเพียงพอ	4.20	0.45	มาก	4.00	0.71	มาก	3.85	0.71	มาก
5.2 คุณภาพ ความทันสมัย	3.97	0.52	มาก	3.88	0.54	มาก	3.79	0.61	มาก
5.3 ความสะดวกในการใช้ บริการ	3.92	0.48	มาก	3.84	0.62	มาก	3.92	0.60	มาก
โดยรวม	4.33	0.48	มาก	4.21	0.53	มาก	4.12	0.57	มาก

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากสนทนากลุ่มกับพยาบาล ที่เลี้ยงในแหล่งฝึกและผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อด้าน ปัจจัยนำเข้าด้านอาจารย์พยาบาล และพยาบาลที่เลี้ยงว่ามีความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่สอนทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ส่วนพยาบาลที่เลี้ยงในแหล่งฝึกส่วนใหญ่ก็ได้รับการพัฒนาสมรรถนะในด้านการจัดการเรียนรู้ การวัด ประเมินผล สิ่งที่ต้องปรับปรุงเพิ่มเติมในด้านปัจจัยนำเข้า คือควรมีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาสมรรถนะ พยาบาลที่เลี้ยงรายใหม่ในแต่ละหอผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความพร้อมในการจัดการเรียนรู้และการประเมิน ผลการเรียนรู้ให้กับนักศึกษา

3. ด้านกระบวนการ ผลการประเมินพบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอาจารย์ผู้รับผิดชอบ

หลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ให้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด ในด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.45) และให้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในด้านการพัฒนานักศึกษา ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.53) อาจารย์ประจำหลักสูตรให้คะแนน เฉลี่ยสูงสุดในด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.58) และให้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในด้านการพัฒนา นักศึกษา ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.67) นักศึกษาให้คะแนน เฉลี่ยสูงสุดในด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.62) และให้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในด้านการพัฒนา นักศึกษา ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.67) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อกระบวนการของหลักสูตร

หัวข้อการประเมิน	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร			อาจารย์ ประจำหลักสูตร			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การบริหารหลักสูตร	4.54	0.47	มากที่สุด	4.14	0.61	มาก	4.16	0.58	มาก
การจัดการเรียนการสอน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.23	0.58	มาก	4.19	0.62	มาก
การพัฒนานักศึกษา	4.40	0.53	มาก	4.07	0.64	มาก	4.03	0.67	มาก
โดยรวม	4.58	0.48	มากที่สุด	4.15	0.61	มาก	4.13	0.62	มาก

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากสนทนากลุ่มกับพยาบาล พี่เลี้ยงในแหล่งฝึกและผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อด้าน กระบวนการจัดการเรียนการสอนว่ามีการเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญและกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้ เป็นอย่างดี และพยาบาลพี่เลี้ยงในแหล่งฝึกเห็นว่าควรมี การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง และ ทดลองปฏิบัติทักษะทางการพยาบาลในห้องทดลองก่อน ขึ้นฝึกปฏิบัติในทุกรายวิชา เพื่อให้นักศึกษาเกิดความ มั่นใจมากยิ่งขึ้นในขณะที่ขึ้นฝึกปฏิบัติทางการพยาบาล

4. ด้านผลลัพธ์ของหลักสูตร ผลประเมินพบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลลัพธ์ของ หลักสูตรอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรให้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดด้านผลการเรียนรู้

ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาพยาบาลศาสตร์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.53) และให้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.47) อาจารย์ประจำหลักสูตรให้คะแนน เฉลี่ยสูงสุดด้านผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติสาขาพยาบาลศาสตร์ ด้าน คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.60) และให้ คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.58) นักศึกษาให้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดด้านผลการเรียน รู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาพยาบาลศาสตร์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.64) และให้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.60) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ของหลักสูตร

หัวข้อการประเมิน	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร			อาจารย์ ประจำหลักสูตร			นักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	4.42	0.48	มาก	4.06	0.68	มาก	4.15	0.61	มาก
2. ผลการเรียนรู้ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ สาขาพยาบาลศาสตร์									
2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.57	0.53	มากที่สุด	4.37	0.60	มาก	4.20	0.64	มาก
2.2 ด้านความรู้	4.30	0.47	มาก	4.17	0.64	มาก	4.10	0.60	มาก
2.3 ด้านทักษะทางปัญญา	4.33	0.63	มาก	4.04	0.58	มาก	4.17	0.60	มาก
2.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ	4.55	0.63	มากที่สุด	4.13	0.53	มาก	4.15	0.59	มาก
2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีฯ	4.53	0.63	มากที่สุด	4.21	0.56	มาก	4.14	0.60	มาก
2.6 ด้านทักษะปฏิบัติทาง วิชาชีพ	4.48	0.55	มาก	4.23	0.59	มาก	4.16	0.63	มาก
โดยรวม	4.45	0.56	มาก	4.17	0.59	มาก	4.15	0.61	มาก

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากสนทนากลุ่มกับพยาบาลที่เลี้ยงในแหล่งฝึกและผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อด้านผลลัพธ์ของหลักสูตรว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด และมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่โดดเด่นโดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีฯ และมีข้อคิดเห็นว่าการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด และมีผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและครอบคลุมในทุกเรื่องจนสำเร็จการศึกษา

วิจารณ์และข้อสรุป

ด้านบริบทของหลักสูตร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับพรบ.การศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด อภิปรายได้ว่าในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง 2560) ได้มีการศึกษานโยบายทางการจัดการศึกษา โดยเฉพาะ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 ที่กล่าวว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ⁸ รวมทั้งศึกษาสถานการณ์ภาวะทางสังคม เศรษฐกิจ เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาพิจารณาเพื่อกำหนดปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รวมทั้งการออกแบบหลักสูตรให้มีสาระเนื้อหาที่ทันสมัย มีหน่วยกิตที่เหมาะสม และหลักสูตรตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและตอบสนองความต้องการของวิชาชีพการพยาบาล สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อนุญญา คูอาริยะกุลและคณะ⁹ ที่พบว่า คณะกรรมการวิชาการ อาจารย์พยาบาลและนักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านบริบทของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก

เนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรได้คำนึงถึงบริบทที่สำคัญคือ พ.ร.บ. ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของภาวะสังคมและเศรษฐกิจ

ด้านปัจจัยนำเข้าพบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าโดยรวม อยู่ในระดับมาก ปัจจัยนำเข้าประกอบด้วยอาจารย์ นักศึกษาและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ผลการประเมินมีคะแนนสูงสุดที่สอดคล้องในหัวข้ออาจารย์พยาบาลเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ และมีความเป็นครู เนื่องจากในหลักสูตรได้กำหนดเกณฑ์ และแนวทางการพัฒนาอาจารย์พยาบาลอย่างชัดเจน กำหนดให้มีการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการและวิชาชีพในทุกปีการศึกษา ส่งผลให้อาจารย์พยาบาลมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพและมีคุณลักษณะของความเป็นครูก่อนข้างสูง⁴ สอดคล้องกับการศึกษาของศรีเกียรติ อนันต์สวัสดิ์และคณะ¹⁰ ที่พบว่าอาจารย์เป็นผู้ที่มีความสำคัญมากต่อการจัดการเรียนรู้ จึงต้องมีการพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่อง กำหนดคุณสมบัติอาจารย์ โดยเฉพาะการจัดอาจารย์สอนแต่ละวิชาเหมาะสมกับคุณวุฒิและประสบการณ์

ปัจจัยนำเข้าในด้านผู้เรียน ควรมีการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนเข้าศึกษา ซึ่งในหลักสูตรกำหนดให้มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนแรกเข้าด้านภาษาอังกฤษ⁴ จากผลการศึกษาพบว่า ควรมีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเพิ่มขึ้นในด้านความสามารถในการการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศรีเกียรติ อนันต์สวัสดิ์และคณะ⁹ ที่เสนอแนะว่า การพัฒนาผู้เรียนควรจัดในรูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผ่านสโมสรร่นักศึกษาและชมรมต่างๆตามความถนัดและความสนใจของนักศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมประสบการณ์ตรงให้กับผู้เรียนให้มีความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นทีม

ปัจจัยนำเข้าด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีคะแนนต่ำสุดคือเรื่องความสะดวกในการใช้บริการ เรื่องคุณภาพและความทันสมัยของสื่อและอุปกรณ์ สอดคล้องกับผลการศึกษาของอนุญญา คูอาริยะกุลและคณะ⁹ ที่พบว่า คณะกรรมการวิชาการ อาจารย์พยาบาล

และนักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ประกอบกับในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยฯ ในช่วงปีการศึกษา 2563–2564 ซึ่งเป็นช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโควิด-19 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิชกานต์ แก้วจันทร์และคณะ¹¹ ในหัวข้อเรื่อง ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ภายใต้สถานการณ์ระบาดของไวรัส COVID-19 ที่พบว่า โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนออนไลน์ ผู้เรียนมีความคาดหวังในด้านประสิทธิภาพของสื่อและอุปกรณ์สารสนเทศ หากสื่อมีความเหมาะสมจะช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ด้านกระบวนการพบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการโดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เนื่องจากหลักสูตรกำหนดให้อาจารย์พยาบาลต้องผ่านการอบรมในด้านการจัดการเรียนการสอนในทุกปีการศึกษา รวมถึงมีระบบกลไกการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจน จึงทำให้อาจารย์สามารถจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริพร พูนชัยและคณะ¹² ที่พบว่าผู้บริหารและอาจารย์พยาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก เนื่องจากวิทยาลัยฯมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนในการบริหารหลักสูตร และมีระบบและกลไกการบริหารหลักสูตรที่ครอบคลุมการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานักศึกษา

ด้านผลลัพธ์ของหลักสูตรพบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลลัพธ์ของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของจิระวรรณ กล่อมเมฆ

และคณะ¹³ อภิปรายได้ว่า ปรัชญาของหลักสูตร ให้ความสำคัญกับการผลิตพยาบาลที่มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และมีผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติสาขาพยาบาลศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และด้านทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ¹⁴ รวมทั้งปัจจัยนำเข้า และกระบวนการเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด ตลอดจนมีการบริหารหลักสูตรและกำกับติดตามการนำหลักสูตรไปใช้โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำกับติดตามการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนด¹⁵ ส่งผลให้บัณฑิตที่ผ่านการศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด และมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรในวงรอบต่อไป
2. ควรศึกษาเพื่อติดตามผลลัพธ์ของหลักสูตรโดยการติดตามประเมินคุณภาพบัณฑิตในระยะยาวภายหลังการสำเร็จการศึกษาในระยะ 1–3 ปี เพื่อติดตามสมรรถนะบัณฑิตและปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะบัณฑิตคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์อย่างครบถ้วน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ควรนำข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

เอกสารอ้างอิง

1. มารุต พัฒนาผล. การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จรัลสนิทวงศ์ การพิมพ์; 2561.
2. มารุต พัฒนาผล. แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้; 2562.
3. Stufflebeam DL, Coryn CLS. Evaluation: Theory, models and applications. 2nd ed. San Francisco: Jossey-Bass; 2014.
4. สถาบันพระบรมราชชนก วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี. หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560). เอกสารอัดสำเนา; 2560.
5. ศิริชัย กาญจนวาสี การประเมินหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 1 กรกฎาคม 2565]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.edu.tsu.ac.th/major/eva/files/journal/scan1.pdf>
6. บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น; 2560.
7. ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม). พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์; 2560.
8. กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 [อินเทอร์เน็ต]. 2542 [เข้าถึงเมื่อ 1 กรกฎาคม 2565]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.moe.go.th/>
9. อดิญา คูอาริยะกุล, ศศิธร ชิดนายี่, อดุลย์ วุฒิจูรีพันธ์, มณฑา อุดมเลิศ, ภราดร ล้อธรรมมา, จิราพร ศรีพลากิจ. การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์. ว. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ 2560;9(1):44–58.
10. ศรีเกียรติ อนันต์สวัสดิ์, ศรีญา จุฬาริ และฉวีวรรณ เคียรอุ่น. ประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2552 สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ [รายงานวิจัย]. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี; 2561.
11. นิชกานต์ แก้วจันทร์, ธนินทร์รัฐ รัตนพงศัภิญาโย. ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน และความคาดหวังประสิทธิผลการศึกษาในระบบการเรียน การสอนออนไลน์ในทรศนะของนักศึกษาคณะวิทยาการ จัดการมหาวิทยาลัยศิลปากร [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อ 1 กรกฎาคม 2565]. เข้าถึงได้จาก: http://www.mis.ms.su.ac.th/MISMS02/PDF01/1332_20210713_nichakarn_kaewchan.pdf
12. ศิริพร พูนชัย, บุศย์รินทร์ อารยะชนิดกุล, อมรภรณ์ หมีปาน, อภิญญา อินทร์รัตน์, พัชราภรณ์ อุ้นเตจ๊ะ, อายุพร ประสิทธิ์เวชชากร, และคนอื่นๆ. การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) ของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก. ว. พยาบาลทหารบก 2562;20(2):380–389.
13. จิรวรรณ กล่อมเมฆ, จันทนา หล่อตจะกุล, เพชรรัตน์ เอี่ยมล่อ, เจตนา วงษาสูง. การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) คณะพยาบาลศาสตรมิชชั่น มหาวิทยาลัยนานาชาติ เอเชีย แปซิฟิก. ว. การพยาบาลและสุขภาพ สสอท 2564;3(1):16–31.
14. กระทรวงศึกษาธิการ. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ; 2560.
15. ทีปทัศน์ ชินดาปัญญากุล, สมจิตรา เรืองศรี, กิตติศักดิ์ ลักษณะ, พรภิรมย์ หลงทรัพย์. การประเมินหลักสูตร ใหม่: รูปแบบ CIPP_{IEST} MODEL. ว. พยาบาลตำรวจ 2560;9(2):203–212.